

Beszámoló

a Tempus Közalapítvány 161077/2021-22. számú támogatási szerződése alapján végzett kutatói tevékenységről

Kairóba 2022. november 22-én érkeztem meg. Az elmúlt évekhez hasonlóan tanulmányutam jelentős részét a kairói könyvtárakban való szakirodalom gyűjtés tette ki.

Figyelemmel arra, hogy kutatási területem az ókori Egyiptom jogára fókuszál, és a doktori disszertációmnak is az ókori egyiptomi büntetések a tárgya, az ehhez szükséges szakirodalmak beszerzése komoly feladatot jelent. Az óegyiptomi jog feldolgozásával és kutatásával kapcsolatos eredmények megjelenítése csak egy szűk szakirodalmi rétegben történik. Ezen szakkönyvek és szakcikkek hazai beszerzése nem lehetséges, ezeket csak a világ legnagyobb egyiptomi könyvtárai tartalmazzák. Erre figyelemmel a kairói Deutsche Archaeologische Institut könyvtára, az American Research Center könyvtára, valamint az Institut Français d'Archéologie Orientale könyvtára anyagában végeztem 3 nap kutatómunkát szakkönyvek és szakcikkek összegyűjtésével és másolásával.

Az említett könyvtárakban a disszertációmhoz szükséges összesen 120 dokumentum nagy részéhez kerestem anyagot, melyek egyrészt az írásos emlékek elsődleges feldolgozását jelentő szakirodalmakra terjedt ki, másrészt pedig az azokban foglalt szövegek részletes elemzésére. A könyvtárak anyagának helyszíni feldolgozása több esetben további szakirodalmak beszerzését indokolta, melyek a fent említett három könyvtár valamelyikében legtöbbször elérhetők voltak.

Fentiekén túlmenően ellátogattam a kairói Egyptian Museumba, ahol számos korabeli, a kutatási területemhez kapcsolódó időszakból származó sztélét, koporsófeliratot, szoborfeliratot és más írásos emléket volt lehetőségem megvizsgálni.

Tanulmányutam további célja volt a Luxorban található sírok és templomok feliratainak 5 napig tartó tanulmányozása. Ennek érdekében 2022. november 26-án utaztam el Luxorba.

Ottani tartózkodásom során ellátogattam a nyugati parton lévő Királyok Völgyébe, ahol megvizsgálhattam a KV 1-es sírban VII. Ramszesz, a KV 6-os sírban IX. Ramszesz, a KV 8-as sírban Merneptah, a KV 9-es sírban V. és VI Ramszesz, a KV 14-es sírban Tauszert, a KV 16-

os sírban I. Ramszesz, a KV 47-es sírban Sziptah, valamint a KV 62-es sírban Tutanhamon sírfeliratait, melyek jelentős része olyan büntető jeleneteket tartalmaz az egyes túlvilági vezetőkből, melyeket a disszertációmban részletes elemzésre kerülnek.

Megvizsgáltam továbbá több, Sheik Abd el-Gurna-i nemesi sírt, többek közt Rehmire TT 100-as sziklasírját. Sírjában ábrázolásra került a vezíri hivatal is, valamint megörökítésre került a feladat és hatáskörét meghatározó Vezíri Szabályzat, valamint a kutatási tárgyköröm szempontjából rendkívül fontos, a Vezír Beiktatása című felirategyüttes is.

Fentiekén túlmenően ellátogattam Deir el-Medinébe is, ahol a királysírok építómunkásainak falujában, illetve amellet, az ott élt mesteremberek sírjait is megtekinthettem. A királysírok, nemesi sírok és a közrendű mesteremberek sírjainak egymást követő vizsgálata lehetővé tette az egyes dekorációs programok eltérő mivoltának, vagy éppen egymásra hatásának szemléletes megállapíthatóságát.

A munkatervben is szereplő cél volt továbbá a keleti parton lévő templomok egyes feliratainak (a király titkos tudását tartalmazó felirat, a kádesi békeszerződés, Horemheb ediktuma, II. Széthi karnaki rendelete) is helyszínen történő vizsgálata is. Ennek érdekében több napot töltöttem a disszertációmban is részletesen elemzett említett feliratok tanulmányozásával a luxori, valamint a karnai Amon templomban.

Ezen kívül megvizsgáltam a 18. dinasztia uralkodóinak halotti templomait is, nevezetesen Hatsepszut Deir el-Bahari-i, I. Széthi Dri Abu el-Naga-i, III. Ramszesz Medinet Habu-i templomait, valamint II. Ramszesz Ramesszeum nevű halotti templomát.

Tanulmányutamról 2022. december 2-án utaztam haza.

Leányfalu, 2022. december 17.

Szalka János
ösztöndíjas

